

Проф. дгн инж. Димчо Йосифов на 90 години

На 30 юни 2021 г. проф. дгн Димчо Стойнев Йосифов навърши достолепната възраст 90 години, извървявайки достойно един нелек житейски път в геоложката и геофизичната наука и минната практика.

Професор Йосифов е роден на 30 юни 1931 г. в с. Долно Уйно, Кюстендилска област. Висшето си образование като минен инженер по специалността „Геофизични методи за проучване на полезни изкопаеми“ завършва през 1954 г. в Националната минна академия на Украйна в гр. Днепропетровск. През същата година започва работа по разпределение като геофизик в Комитета по геология – Софийски проучвателен район. През 1956 г. става старши геофизик в отдела за попълно търсене на уран, през 1959 г. е началник отдел „Редки метали“ в Комитета по геология, а от 1966 г. е заместник-директор на новосъздаденото Предприятие за геофизични проучвания и геоложки картиране. През 1972 г. става старши научен сътрудник II степен в секция „Геофизика“ към Геологическия институт при БАН. През 1978 г. той е старши научен сътрудник в Научно-изследователския институт по полезни изкопаеми (НИПИ) към Комитета по геология и завеждащ секция „Рудна геофизика“. В периода 1985–1992 г. проф. Йосифов е заместник-директор на НИПИ по научната и внедрителската дейност, като от 1986 г. е назначен във Висшата атестационна комисия (ВАК) към Министерския съвет за научен секретар по природно-математическите науки, а от 1990 до 1992 г. – за главен научен секретар и член на Президиума на ВАК. В периода 1994–1997 г. той е член на борда на директорите на „Геология и геофизика“ АД.

В продължение на 20 години (1995–2015 г.) проф. Йосифов е заместник-председател на Научно-техническия съюз по минно дело, геология и металургия.

Успоредно с работата се развива научната и преподавателската дейност на проф. Йосифов. През 1955 и 1956 г. той е назначен след конкурс за асистент в катедрата по геофизика на Минно-геоложкия институт (сега Минно-геоложки университет „Св. Иван Рилски“). Научната степен „кандидат на науките“ (днес ОНС „доктор“) придобива през 1969 г., а научната степен „доктор на геологическите науки“ получава през 1981 г. Научното звание ст. н. с. II ст.

му е присъдено през 1972 г., а ст. н. с. I ст. – през 1980 г. През 1984 г. е избран за хоноруван професор в Геолого-географския факултет на Софийския университет „Св. Климент Охридски“, където чете курса „Основи на геофизиката“ на студентите от специалност „Геология“ до 1991 г.

Професор Йосифов има разнообразна научна и публицистична продукция. Автор и съавтор е на 3 монографии, 4 монографични сборника и над 160 научни статии, един учебник и едно изобретение. Освен това е автор на 54 популярни статии и съавтор на 33 научни доклада и 11 международни теми. С негово участие и ръководство са съставени редица специализирани геофизични, геоложки и прогнозно-металогенни карти в различни мащаби, тектонски схеми, регионални геолого-геофизични разрези, геофизични и структурни модели, серия от карти на микросейсмичното райониране на гр. София. Участник

е в сеизмичното райониране на територията на страната. Автор и съавтор е на 25 внедрени предложения в геофизичната и геоложката практика. С негово участие е открито промишленото ураново находище край Смолянвци (обл. Монтана) и има принос в откриването на седиментогенните уранови находища по поречието на р. Марица, представляващи основният дял от запасите на уран в страната.

Една част от научните му приноси имат теоретичен характер (набелязано е ново научно направление в граничната област на геофизиката, геотектониката и металогенията – „Дълбочинен строеж и металогения“), а други са в областта на методиката и техниката на геофизичните проучвания (създаване на идейно-теоретичните принципи на геофизичната основа на металогенните карти за прогнозиране и търсене на оловно-цинкови руди, разработване на методика за набелязване на геофизични критерии за търсене на руди на черни, цветни, благородни метали). Забелязаните цитирания на неговите трудове са: 5 в учебници, 46 в чужбина, 112 в монографии и над 350 в научни статии (той е един от най-цитираните учени-геофизици в страната).

Участвал е като член в дейността на три специализирани научни съвета на ВАК (по геофизически науки, по геологически науки, на които близо 15 години е бил зам.-председател, и на секретния съвет по геология и геофизика). Два мандата е бил научен секретар на научната комисия по геолого-географски науки на ВАК, 5 години – научен секретар на ВАК по природо-математическите науки и близо 2 години – главен научен секретар и член на Президиума на ВАК. Написал е над 40 рецензии на учени за придобиване на научни степени и звания. Освен това е избран за член на научните съвети на Геофизичния институт на БАН, Геологическия институт на БАН, Института за космически изследвания на БАН, Института по океанология на БАН, НИПИ, Комитета по геология и др. Работил е като член на редколегиите на редица научни списания: на международните „Геофизически журнал“, издание на Украинската академия на науките, на ежегодните издания на международния геофизичен симпозиум на европейските страни-членки на СИВ (до 1994 г.), *Geologica Balcanica*, на националните издания „Списание на Българското геологическо дружество“, „Рудообразователни процеси и рудни находища“, „Геология и минерални ресурси“. Наред с това е бил многократно член на редколегиите на изданията на редица международни симпозиуми, научно-технически конференции и др. научни форуми, организирани от Научно-техническия съюз по минно дело, геология и металургия. На повечето от международните и националните научно-технически конференции (над 25 на брой) е бил включван в организационните им комитети като зам.-председател, а на 6 от тях – като председател.

Като заместник-председател на НТС по МДГМ проф. Йосифов е инициатор на значителен брой конференции като Международната научно-техническа

конференция „Проблеми на нефта и газа“ (2004 г.), Международната научно-техническа конференция „Златото – металът на всички времена“ (2007 г.), Международната научно-техническа конференция „Проблеми на екологията в минерално-суровинния отрасъл“ (2011 г.), IV и V международна научно-техническа конференция „Геология и въгледороден потенциал на Балканско-Черноморския регион“ (2013 и 2017 г.), Националната научно-техническа конференция „Минералните ресурси и устойчивото развитие“ (2015, 2016, 2017, 2020 г.), Националната научно-техническа конференция „Минерално-суровинната база на България“ (2018 г.), Националната научно-техническа конференция „Минерално-суровинната база на България – нерудни полезни изкопаеми“ (2019 г.), Научно-техническата конференция с международно участие „Геотехнологични методи за извличане на уран“ (2019 г.).

Изнасял е лекции в качеството на гост-професор в редица висши учебни заведения и научни институти в чужбина, някои от които са: НИИ „Арктика“, Санкт-Петербург (1976 г.), Институт „Физика на Земята“, Москва (1978 г.), Минна академия в Краков (1979 г.), Геофизичен институт, Братислава, (1985 г.), Институт „Цветни метали и злато“, Москва (1986 г.), Геофизичен институт, Киев (1984 и 1989 г.), Геофизичен институт, Душанбе (1986 г.), Университета в Солун (1990 г.), Институт по геофизика и сеизмология, Атина (1989 г.). Лекциите му са били посветени на геофизичната характеристика на територията на България, на нейния дълбочинен строеж и неговата металогенна роля. Удостоен е със званието „академик“ на следните международни академии: Академия по минерални ресурси (1997 г.), Академия по информатизация (1996 г.), Академия на науките по екология и безопасност (1998 г.), Академия по минни науки на Руската федерация (2003 г.).

Многообразна и активна е обществената дейност на проф. Йосифов. Той е членувал в различни научни и съсловни организации, сред които са Европейската асоциация на геоучените и инженерите (EAGE), Съюзът на учените в България (СУБ), Българското геологическо дружество (БГД), Дружеството на геофизиците в България (ДГБ), Федерацията на научно-техническите съюзи в България (ФНТС), Научно-техническият съюз по минно дело, геология и металургия.

Освен зам.-председател на НТС по МДГМ, той е избран в ръководните органи на много научни и обществени организации: вицепрезидент е на Международната академия на науките по екология и безопасност – МАНЕБ (два мандата; тази академия е асоцииран член на ООН и в нейната дейност участват над 4000 учени от 32 страни), вицепрезидент е на Международната академия по минерални ресурси (един мандат – 1999–2003 г.), член е на УС на ФНТС в периода 1996–2001 г., първи председател (1991–1994 г.) е на Дружеството на геофизиците в България (един от неговите основатели), президент

е на Българското национално отделение към МАНЕБ от основаването му, член е на ръководството на секция „Геолого-географски науки“ при СУБ в периода 2001–2004 г. и от 2013 г., член е на ръководството на Българското геологическо дружество в периода 1975–1981 г.

За своя успешен труд през годините и постиженията в науката проф. Йосифов е удостоен с редица държавни и други награди, отличия и признания, някои от които са: ордените „Червено знаме на труда“, бронзов (1961 г.), сребърен (1968 г.) и златен (1976 г.); значка „Отличник“ на БАН, на Министерството на тежката промишленост, на Министерството на химията и металургията, на Комитета по геология.

Удостоен със следните научни награди: грамота „Земята и техническите науки“ на Президиума на БАН и Академичния съвет на СУ „Св. Климент Охридски“ (1980 г.), грамота на Съюза на учените в България (съюзна награда „За постижения в областта на науката“ – 1988 г.), златна значка „Проф. Асен Златаров“ от ФНТС (1998 г.), златен медал „М. В. Ломоносов“ на Международната академия на науките по екология и жизнената безопасност (2003 г.), златна значка „Звезда

на учения“ на Международната академия на науките по екология и жизнената безопасност (2005 г.), почетно звание „Заслужил деятел на науката“ от МАНЕБ (2005 г.), почетно звание „Заслужил деятел на науката“ (2008 г.), почетен доктор на Солигорския институт (2012 г.), звание „Почетен академик“ на Беларуското минно общество (2013 г.).

Проф. Йосифов е носител на следните обществени награди: почетен член на ФНТС (2001 г.), на НТС по МДГМ (2001 г.), на Дружеството на геофизиците в България (2002 г.), на Балканската геофизична асоциация (2002 г.), почетен знак на Съюза на учените в България (2009 г.), почетен председател на Дружеството на геофизиците в България (2010 г.), заслужил геолог на НТС по МДГМ (2015 г.), грамота за принос в изграждането на минерално-суровинната база на България и за активна съюзна дейност (2018 г.).

Екипът на Научно-техническия съюз по минно дело, геология и металургия поздравява проф. дгн Димчо Йосифов със забележителния 90-годишен юбилей и му пожелава много здраве, бодрост, енергия и творческо дълголетие!

*Научно-технически съюз по минно дело,
геология и металургия*